

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 176. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm4767.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Smaa livfulde Børn klæder al Ting godt, og saaledes 177gaar det mig ved denne Opstand, og enhver Bevægelse, der begynder smaat, men rask og levende: den vækker mere Deltagelse end en hel stor Krig. Det var ingenlunde blot i St. Florent, man gjorde Opstand mod Udskrivningen; ensteds var det en Parykmager, der slog det første Slag paa Sessions-Herrerne, og et andet Sted halv overtalte og halv tvang Bønderne deres Herremænd til at sætte sig i Spidsen; men der opstod dog ingen, der fandt saa almindelig Tillid som Hjulmanden og Herregaards-Skytten, saa Vendeerne efterlignede Revolutionen mod deres Vidende og Vilje. Berømtest blev mellem Herremændene *Charette* i Marsken, som havde været Søofficer, hidtil en Udhaler, som Bønderne, der pressede ham, i Førstningen kun havde Skam af, men fik dog hærdet til at holde Stik. Saa længe Cathelineau levede, gik det rask: Saumur blev taget 9de Juni, og Cathelineau enstemmig udraabt til Overgeneral; Nantes var naturligvis Hovedstaden i hans og alle Bøndernes øjne, og did gik nu Toget med henved 30,000 Mand; thi Charette, som hidtil havde ført Marsk-Krigen for egen Regning, paatog sig denne Gang at medvirke og angribe paa den venstre Loirebred, mens Cathelineau angreb paa den højre. Det var den 29de Juni, Slaget stod, og den republikanske General *Canclaux*, født Adelsmand (1740), havde kun omtrent 10,000 Mand, men gjorde Anstalt til den tapreste Modstand, og Udfaldet var tvivlsomt, da Cathelineau blev dødelig saaret, hvorved Foretagendet ganske mislykkedes. Cathelineau blev bragt til St. Florent, hvor han døde; og skjønt Krigen blev langvarig og henrev blandt andre en Broder, 4 Svogre og 16 Søskendebørn af denne stovte Bonde-Høvding, fik Krigen dog aldrig mer den raske Gang og det høje Præg, den havde under ham, hvem Bønderne for hans Fromhed kaldte Anjous Helgen.